

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی
گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی
پزشکی

مشخصات درس

عنوان درس: کتابدار بالینی

شماره درس:

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ترم ۵

روز و ساعت اجرا: سه شنبه ها ۱۳-۱۰

پیش‌نیاز درس: مهارت‌های اطلاع‌یابی و جستجوی اطلاعات - مراجع و بانک‌های اطلاعاتی تخصصی ۱ و ۲ - اصطلاحات پزشکی - سواد اطلاعات سلامت

مسئول درس

نام و نام خانوادگی: دکتر علیرضا رحیمی (مسئول درس)

آدرس دفتر و شماره تماس: دکتر رحیمی: ۳۷۹۲۵۱۶۳، همه روزه

آدرس پست الکترونیکی: a_rahimi@mng.mui.ac.ir

اهداف و روش‌ها

هدف کلی درس: آشنا ساختن دانشجویان با انواع خدماتی که یک اینفورمیشن‌یست بالینی و یا پزشکی می‌تواند در جهت ارتقا سلامت فرد و جامعه در تیم‌های درمان و بالینی و نیز بهداشتی انجام دهد.

اهداف رفتاری:

- تاریخچه، تعاریف و مفاهیم کتابداری پزشکی، کتابداری و اطلاع‌رسانی بالینی، کتابداری و اطلاع‌رسانی بیمارستانی، اینفورمیشن‌یست بالینی را در ایران و جهان بداند
- تاریخچه، تعاریف و مفاهیم و خدمات کتاب‌درمانی و اطلاع‌درمانی به جامعه را بداند
- آشنایی با محیط کار بیمارستان و ضوابط کار در آن
- آشنایی با رده‌های حرفه‌ای و شغلی پزشکان اعم از فلوشیپ، رزیدنت و ...
- ویژگی‌ها، توانمندی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز و نوین یا اینفورمیشن‌یست بالینی را جهت مشارکت در تیم‌های درمان بداند
- آشنایی با تفاوت‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی بالینی و اینفورمیشن‌یست بالینی و علت تغییر نام کتابداری بالینی به اینفورمیشن‌یست بالینی
- با نقش‌های آموزشی و پژوهشی اینفورمیشن‌یست بالینی در تیم‌های درمانی آشنا باشد
- با نقش‌های اینفورمیشن‌یست بالینی در تهیه و تدوین انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد بخصوص گایدلاین‌ها و پروتکل‌های بالینی، مرورهای نظام‌مند، گزارشات موردی بالینی و کارآزمایی‌های بالینی آشنا باشد
- محدودیت‌ها و مسائل اخلاقی در اینفورمیشن‌یست بالینی را بداند
- اینفورمیشن‌یست بالینی را با ارتقا سواد سلامت فرد و جامعه تشریح نماید
- بطور عملی جامع‌ترین و دقیق‌ترین اطلاعات مورد نیاز تیم‌های بهداشتی و درمانی را تهیه و آماده کرده و با شیوه‌های متنوع در اختیار آنان قرار دهد

روش تدریس: یادگیری مشارکتی و نیز **Role Model Teaching**، حل مساله ارائه پرسش و تقسیم دانشجویان به گروه‌های دو نفری و خواستن از آنها برای تلاش برای حل مساله و ارائه به جمع (بصورت وینار)

وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: آزمایشگاه کامپیوتر - برخی از مقالات مرتبط غیر فارسی منتشر شده در مجلات کتابداری و اطلاع‌رسانی غیر فارسی ایندکس شده در پایگاه‌های امرالد، ساینس دایرکت و ...

روش ارزشیابی:

- فعالیت‌های کلاسی: ، ۵ نمره کار عملی در حوزه های موضوعی مرتبط با سمینار کلاسی، و ۲ نمره از کل نمره نیز به حضور و غیاب، نداشتن تأخیر، رعایت شئون کلاسی + فعالیت کلاسی و نمرات کوئیز اختصاص دارد.
- امتحان پایان‌ترم: ۱۵ نمره پایان ترم
- انجام یک تحقیق کلاسی مرتبط با موضوعات مطروحه

منابع درس

۱. دکتر علیرضا رحیمی، مرضیه طهماسبی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. دستیار اطلاعات بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۹؛ نسخه آنلاین <http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/۲۰٪اطلاعات%۲۰٪بالینی.aspx>
۲. دکتر علیرضا رحیمی، مرضیه طهماسبی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. کتابدار بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۹؛ نسخه آنلاین <http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/۲۰٪کتابدار%۲۰٪بالینی.aspx>
۳. فرهاد شکرانه. کتابداری بالینی. دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. ۱۳۹۷؛ نسخه آنلاین <http://portal.nlai.ir/daka/Wiki%20Pages/۲۰٪کتابداری%۲۰٪بالینی.aspx>
۴. مرضیه طهماسبی، دکتر علیرضا رحیمی، فیروزه زارع فراشبندی، پیمان ادیبی. نقش‌های دستیاری اطلاعات بالینی در تیم‌های بالینی. مجله دانشکده پزشکی. ۱۳۹۸؛ ۳۷ (۵۳۴)، ۸۱۳-۱۵
۵. طهماسبی، مرضیه؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه؛ طاهری، ابوالفضل؛ پاپی، احمد؛ رحیمی، علیرضا. تأثیر مداخله آموزشی دستیاری اطلاع‌ان بالینی در تغییر رفتار اطلاعاتی دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی. مدیریت اطلاعات سلامت. ۱۳۹۸
۶. طهماسبی، مرضیه؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه؛ طاهری، ابوالفضل؛ پاپی، احمد؛ رحیمی، علیرضا. رضایتمندی دانشجویان پزشکی دوره کارآموزی از برنامه آموزشی دستیاری اطلاعات بالینی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۹۸؛ ۴۲ (۱۹)، ۳۹۳-۳۸۵
۷. زارع فراشبندی، الهه، رحیمی، علیرضا؛ ادیبی، پیمان؛ زارع فراشبندی، فیروزه. زمینه‌های همکاری کتابدار بالینی در تیم درمان: بیان یک تجربه. مدیریت اطلاعات سلامت، ۱۳۹۸؛ ۱۶ (۱): ۱-۳.
۸. زارع فراشبندی، فیروزه؛ هاشمیان، محمدرضا. ضرورت ایجاد رشته کتابداری بالینی در مقطع کارشناسی ارشد. مدیریت سلامت، ۱۳۹۸؛ ۲۲ (۱): ۹-۱۱.
9. Mozhddeh Hashemzadeh, Peyman Adibi & Alireza Rahimi (2021) The Presence of a Clinical Informationist on Ward Rounds: An Action Research Study, Journal of Hospital Librarianship, 21:3, 245-256
- 10.
11. Rahimi A, Taheri A, Adibi P. The clinical Informationist as a new member of clinical team: Letter to editor. Journal of Research in Medical Sciences, ۲۵ (۱), (2020). Pages ۸۳-۸۳
12. Marzieh Tahmasebi, Peyman Adibi, Firoozeh Zare-Farashbandi, Ahmad Papi, Alireza Rahimi. The role of Clinical Informationist in improving the clinical education of medical students: Based on Kirkpatrick model. Journal of Education and Health Promotion, 9 (28), (2020). Pages 1-7.
13. Hashemian MR, Rahimi A, Yamani N, Adibi P, Zare-Farashbandi F. Clinical Informationist educational needs and goals: A scoping review. Journal of Education and Health Promotion, ۹ (۱۹۳), (2020).
14. Zare-Farashbandi E, Rahimi A, Adibi P, Zare-Farashbandi F. Prerequisites, Barriers and Advantages of Clinical Informationist Participation in Grand Round: A Qualitative study. Health Information and Libraries Journal, (2019). Oct 8.

جدول زمان بندی درس

مدرس	موضوع	
دکتر رحیمی	تاریخچه، تعاریف و مفاهیم کتابداری پزشکی، کتابداری و اطلاع رسانی بالینی، کتابداری و اطلاع رسانی بیمارستانی در ایران و جهان	۱
دکتر رحیمی	آشنایی با اینفورمیشنیست بالینی در ایران و جهان	۲
دکتر رحیمی	ویژگیها، توانمندیها و مهارتهای مورد نیاز و نوین کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی جهت مشارکت در تیمهای درمان	۳
دکتر رحیمی	با نقشهای آموزشی، پژوهشی و بالینی کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تیمهای درمانی	۴
دکتر رحیمی	با نقشهای آموزشی، پژوهشی و بالینی کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تیمهای درمانی (مانند اطلاع درمانی و ...)	۵
دکتر	آشنایی با پزشکی مبتنی بر شواهد	۶
دکتر	آشنایی با انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد	۷
دکتر رحیمی	آشنایی با نقشهای کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تهیه و تدوین انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد بخصوص گایدلاینها و پروتکلهای بالینی، مرورهای نظام مند، گزارشات موردی بالینی و کارآزماییهای بالینی	۸
دکتر رحیمی	آشنایی با نقشهای کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی در تهیه و تدوین انواع منابع اطلاعاتی مبتنی بر شواهد بخصوص گایدلاینها و پروتکلهای بالینی، مرورهای نظام مند، گزارشات موردی بالینی و کارآزماییهای بالینی	۹
دکتر رحیمی	مروری بر تکنیکهای جستجوی آزاد در جامعیت و دقت بازیابی اطلاعات سلامت	۱۰
دکتر رحیمی	مروری بر تکنیکهای جستجوی قالب مدار پیکو PICO در جامعیت و دقت بازیابی اطلاعات سلامت	۱۱
دکتر رحیمی	آشنایی با نقش نظامهای اطلاعات سلامت و بیمارستانی در جامعیت و دقت بازیابی اطلاعات سلامت	۱۲
دکتر رحیمی	آشنایی با نقش پرونده الکترونیک سلامت و یا پرونده الکترونیک بیماران در جامعیت و دقت بازیابی اطلاعات سلامت	۱۳
دکتر رحیمی	آشنایی عملی با شیوه های متنوع انتقال اطلاعات مورد نیاز تیمهای بهداشتی و درمانی	۱۴
دکتر رحیمی	رابطه کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی با ارتقا سواد سلامت فرد و جامعه	۱۵
دکتر رحیمی	محدودیتها و مسائل اخلاقی در کتابداری و اطلاع رسانی بالینی پیشرفته و یا اینفورمیشنیست بالینی	۱۶
دکتر رحیمی	امتحان پایان ترم	۱۷